

From the Council of Nicaea to Vatican II: Professing the Faith, the Creeds, and the Church's Credibility. 31st International Theological Symposium (Split, Chorwacja, 16-17.10.2025)

Ks. Marcin Wysocki¹

1700. rocznica zwołania Soboru Nicejskiego była okazją do zaistnienia wielu wydarzeń, które dotyczyły różnych zagadnień związanych z tematyką wynikającą z tego pierwszego soboru powszechnego. Jednym z nich była konferencja zorganizowana przez Wydział Teologiczny Uniwersytetu w Splicie, która odbyła się w dniach 16-17 października 2025 roku w siedzibie tegoż Wydziału. Konferencja wpisuje się w organizowane od wielu już lat sympozja teologiczne, które podejmują ważne i aktualne problemy Kościoła chorwackiego, ale też powszechnego. Tym razem tematem dwudniowych obrad było: „Od Soboru Nicejskiego do Watykańskiego II: wyznawanie wiary, credo i wiarygodność Kościoła”.

Dwudniowe obrady, w organizację których zaangażowała się lokalna społeczność, władze lokalne i kościelne pod przewodnictwem dziekana Wydziału ks. prof. Ivana Bodrožića, podzielone zostały na dwie główne sesje. Pierwszego dnia wystąpili zaproszeni goście zagraniczni, drugiego zaś – lokalni badacze języka chorwackiego. W pierwszym zatem dniu swoje przedłożenia przedstawili: Ivan Bodrožić (Chorwacja), „From Local to Ecumenical Councils and Vice Versa”, Marcin Wysocki (Polska), „From regula fidei to expositio fidei. The significance and development of formulations of faith in early Christianity”, Barouyr Shernezian (Liban), „The Nicene Creed in Christian Liturgy: Historical Foundations, Liturgical Practice, and Theological Artistry”, Almudena Alba Lopez (Hiszpania), „Church Councils as Scenarios for Political and Religious Conflict in Late Antiquity” oraz Simona Segoloni (Włochy), „Transmission of Faith and the Synodal Style: Councils, Church, and Family”.

¹ Ks. prof. dr hab. Marcin Wysocki, Katedra Patrologii Greckiej i Łacińskiej, Instytut Nauk Teologicznych, Wydział Teologii, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Polska; e-mail: mwysocki@kul.pl; ORCID: 0000-0001-5448-5566.

Dzień zakończył się ożywioną dyskusją prowadzoną w języku angielskim, chorwackim i włoskim, która była kontynuowana podczas uroczystej kolacji konferencyjnej z widokiem na zatokę splicką.

Drugi dzień konferencji to dzień chorwacki, gdy prezentowali swoje wyniki badań przedstawiciele gospodarzy. Głos zabrali: Ljubo Zadrić, „Saopćiti Nesaopćivog. Domet i ograničenje saborskih izričaja vjere (Communicating the Incommunicable: The Scope and the Limits of Conciliar Expressions of Faith)”, Darko Rapić, „Od čina vjere do (u) činjenja vjere – Djelotvornost vjere u hrvatskom društvu nakon II. vatikanskog sabora (From the Act of Faith to the Living Out of Faith: The Effectiveness of Faith in Croatian Society after the Second Vatican Council)”; Branka Gabrić, Vjera djeteta: naravni dar i nadnaravna milost. Koja je moralna odgovornost roditelja? (The Faith of the Child: Natural Gift and Supernatural Grace – The Moral Responsibility of Parents), Miljenka Grgić, „Kćer i/ili Mudrost, Sin i/ili Logos? Biblijski analoški govor kao alternativa tradicionalnim definicijama transcendencije (Daughter and/or Wisdom, Son and/or Logos: Biblical Analogical Language as an Alternative to Traditional Definitions of Transcendence)” oraz Ivo Bezina, „Dogma i iskustvo vjere: Patristički model sinteze kao teološki odgovor na suvremene izazove (Dogma and the Experience of Faith: The Patristic Model of Synthesis as a Theological Response to Contemporary Challenges)”. Następnie odbyła się dyskusja z udziałem wszystkich prelegentów, która zakończyła dwudniowe sympozjum. Mimo że nie była to konferencja *stricte* patrystyczna, to jednak duch Nicei unosił się w sali obrad, a nawiązania do myśli patrystycznej były bardzo częste. Referaty, które dotyczyły w znacznej części współczesnych zagadnień, pokazały, że ważne i aktualne są myśli wczesnochrześcijańskich pisarzy i praca współczesnych badaczy antyku chrześcijańskiego, którzy dostarczają materiałów do obecnych rozważań.

Warto podkreślić, że w ostatnich latach, głównie dzięki zabiegom obecnego dziekana Wydziału Teologii Uniwersytetu w Splicie, ks. prof. Ivana Bodrožića, Split staje się regionalnym centrum studiów teologicznych, w tym studiów patrystycznych. Istnieje tu centrum badań nad życiem i twórczością św. Hieronima (Hieronimianum), regularnie organizujące (co 3 lata) konferencję poświęconą Strydończykowi, który miał przyjść na świat właśnie na terenie Chorwacji, wydają dwa czasopisma naukowe, w tym jedno (*Crkva u svijetu – Kościół w świecie*) indeksowane przez Scopus i zdobywające coraz większe znaczenie międzynarodowe. Warto zatem śledzić poczynania splickiego środowiska naukowego, które podejmuje współpracę również z polskimi ośrodkami naukowymi.